

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 572/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o., Brnianska 10, Trenčín, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Jozef Sotolárom, PhD., Južná trieda 1, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Všeobecne záväzným nariadením mesta Námestovo č. 5/2013 o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o., Brnianska 10, Trenčín (ďalej „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Všeobecne záväzným nariadením mesta Námestovo č. 5/2013 o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo (ďalej aj „napadnuté nariadenie mesta“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Predmetom ústavnej sťažnosti je /neústavnosť/ - neústavné všeobecne záväzné nariadenie mesta Námestovo č. 5/2013 o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo.

V danej veci sťažovateľ vyčerpal všetky právne prostriedky na vymoženie ochrany jeho práv, ktoré mu umožňuje právny poriadok. Domáhal sa nápravy prostredníctvom orgánov prokuratúry - podaním podnetov na protest - na okresnú, krajskú prokuratúru i generálnu prokuratúru - nedošlo však k zmene. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nie je oprávnený použiť iné právne prostriedky zakotvené v osobitných predpisoch, jeho jedinou možnosťou domáhať sa ochrany svojich základných ústavných práv, ktoré boli porušené, je táto sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky. ...

Mesto Námestovo v rámci svojej normotvornej činnosti schválilo a prijalo Všeobecne záväzné nariadenie mesta o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo č. 5/2013.

Toto nariadenie nadobudlo účinnosť a je účinné aj ku dnešnému dňu. To znamená, že právny stav odo dňa účinnosti až doteraz sa nezmenil a protiústavný stav trvá.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o... podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vydaním a schválením Všeobecne záväzného nariadenia mesta Námestovo č. 5/2013 o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo porušené bolo.

2. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Námestovo č. 5/2013 o zákaze prevádzkovania niektorých hazardných hier na území mesta Námestovo sa zrušuje.

3. *Obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 12.000,- €, ktoré mu je Mesto Námestovo povinne zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Mesto Námestovo je povinné uhradiť obchodnej spoločnosti PROGRAM spol. s r. o... trovy konania a trovy právneho zastupovania na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného

práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým nariadením mesta.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že podľa čl. 68 ústavy vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec (a aj vyšší územný celok) vydávať všeobecne záväzné nariadenia, ktoré je jedným z prameňov práva, t. j. právnym predpisom, aj keď s obmedzenou územnou pôsobnosťou vzťahujúcou sa len na územie obce (resp. vyšší územný celok).

Z čl. 127 ods. 2 ústavy vyplýva, že k porušeniu základných práv môže dôjsť právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, t. j. individuálnymi právnymi aktmi, medzi ktoré nemožno zaradiť všeobecne záväzné nariadenia obcí, ktoré ak sú vydané či už podľa čl. 68 alebo čl. 71 ústavy, sú normatívnymi právnymi aktmi, t. j. ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je oprávnený rozhodovať o porušení základných práv fyzických osôb a právnických osôb normatívnymi právnymi aktmi.

Ústavný súd aj s poukazom na svoju doterajšiu judikatúru v obdobných veciach (napr. IV. ÚS 100/2011, IV. US 196/2011, IV. ÚS 446/2012) konštatuje, že v konaní

o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže rozhodnúť, že obec porušila svojím všeobecne záväzným nariadením označené základné práva sťažovateľov.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre predovšetkým zdôrazňuje, že „každé konanie možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom.“ (II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07). Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy.

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež opakovane uvádza, že sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa možno brániť len proti porušeniam základných práv individuálnymi, a nie normatívnymi právnymi aktmi. Preto nemožno v konaní o takejto sťažnosti vysloviť, že k porušeniu ústavou garantovaného práva došlo priamo ustanovením normatívneho právneho aktu, ale iba jeho konkrétnou aplikáciou (IV. ÚS 306/08, m. m. III. ÚS 18/02). Ústavný súd ďalej poznamenáva, že je v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy viazaný prezumpciou správnosti normatívnych právnych aktov. Na posúdenie ich ústavnosti slúži iný typ konania (konanie o súlade právnych predpisov). Z tohto dôvodu takéto sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, keďže ich zjavná neopodstatnenosť spočíva v rozpore medzi typom konania pred ústavným súdom, ktorý sťažovatelia zvolili, a obsahom sťažnosti (m. m. IV. ÚS 253/08, tiež II. ÚS 40/00, II. ÚS 19/01).

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) považoval za potrebné ešte zdôrazniť, že je pri výkone svojej jurisdikcie tiež viazaný ústavným princípom vyjadreným v čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto môže uplatňovať svoje právomoci iba v zákonom a ústavnom rámci, čo sa považuje v podmienkach právneho štátu za *conditio sine qua non* pre akúkoľvek legitímnu činnosť

jeho orgánov. Za tohto stavu ústavný súd dospel k záveru, že ani pri zohľadnení požiadavky materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd nie sú v danom prípade splnené podmienky na zásadný odklon od jeho doterajšej stabilizovanej judikatúry, ktorá vychádza z ústavnej a zákonnej úpravy, a preto sa nemôže v tomto konaní zaoberať meritórnymi argumentmi sťažovateľky obsiahnutými v jej sťažnosti, hoci nevylučuje, že by za určitých okolností mohli mať ústavnoprávnu relevanciu (m. m. IV. ÚS 306/08).

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní konštatoval, že sťažovateľka sa svojou sťažnosťou podanou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v časti namietaného porušenia svojich základných práv napadnutým nariadením mesta domáhala vo svojej podstate konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, a preto jej sťažnosť v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015